

LEF moet aantrekkelijk en volwaardig alternatief voor avo-opleidingen bieden

Eén doorlopende leerlijn

Met LEF versoepelen aoc's de overgang van vmbo naar mbo. Vanaf deze zomer richten aoc's zich met dit project op efficiëntere leerroutes, minder uitval in het mbo, een beter imago van het groene onderwijs en een betere benutting van de mogelijkheden van jongeren. Uiterlijk in 2008 moeten de drempels in het aoc-onderwijs zijn verdwenen.

De leerling snapt het niet altijd. Op het vmbo-groen leerden zijn docenten hem een aantal kneepjes van het vak. Tot zijn verbazing moet hij in het groene mbo meestal weer van voren af aan beginnen. Hij krijgt het gevoel dat zijn aoc hem onnodig lang aan de schoolbanken bindt. Om dit te voorkomen starten de aoc's deze maand het project Leerling centraal, Effectieve leerroutes en Flexibel onderwijs in de groene sector (LEF).

Beter uitbuiten

Dit project beoogt één groene opleiding voor leerlingen van twaalf tot zeventien à achttien jaar als aantrekkelijk en volwaardig alternatief voor algemeen vormende opleidingen. Dankzij een efficiënter programma rondt leerling hun opleiding een jaar eerder af. Petra Kanters, beleidsmedewerker bij de AOC Raad benadrukt echter dat LEF niet ophoudt bij ingekorte leertrajecten. Tijdwinst staat niet op de eerste plaats. Met LEF proberen de aoc's vooral het percen-

tage jongeren dat zonder diploma de school verlaat terug te brengen en onderbenutting van de mogelijkheden van jongeren te voorkomen. Kanters: "We richten ons op alle leerlingen. Velen zien de overgang van het groene vmbo naar het mbo nog steeds als een overstap. Met LEF slechten we alle barrières die een soepele overgang belemmeren." Ook denken de aoc's met dit project het imago van het groene onderwijs te verbeteren.

Kanters constateert dat groene vmbo- en mbo-opleidingen weliswaar gezamenlijk onder aoc-vlag varen – in een aantal gevallen bevinden ze zich zelfs onder één dak -, maar desondanks gescheiden opereren. De evaluatie van de WEB en de Impulsmonitor van Stoas laten zien dat aoc's op dit terrein niet significant beter presteren dan overige instellingen voor beroepsonderwijs. "Aoc's koketteren met de verticale structuur, maar in de praktijk doen ze er te weinig mee", aldus de beleidsmedewerker van de AOC Raad. "Als ze die structuur beter zouden uitbuiten zou dat hen én de leerlingen grote voordelen opleveren." Op dit moment stroomt slechts 30 procent van de groene vmbo-leerlingen

door naar mbo-opleidingen binnen de aoc's. Hoewel de brede uitstroommogelijkheid naar het overige mbo natuurlijk gekoesterd moeten worden, denkt Kanters dat meer vmbo-groen leerlingen perspectief zullen zien in een groen mbo-vervolg als er een doorlopende, efficiënte groene leerroute is. Bijkomende effecten zijn dat het stagnerende leerlingenaantal in het groene mbo dan weer gaat aantrekken en dat het imago-versterkend werkt. Kanters: "We hebben ondanks al onze inspanningen nog steeds het imago van een boerenschool. Met LEF presenteren we ons nog beter als een snelle, efficiënte en moderne opleiding die stevig inspeelt op de ontwikkelingen in onze samenleving."

Met LEF wil het aoc-onderwijs al eerder gestarte initiatieven om de doorstroom van vmbo naar mbo te versoepelen radicaler maken en naar alle onderwijs-niveaus in de aoc's vertalen. Track 21 was zo'n initiatief. In dit project sluiten leerlingen het mbo-niveau 1 op het vmbo af. "Zie het maar als een voorbeeld en tevens als voorbode van het LEF-concept", aldus Kanters. Zo ook het vrijstellingsbeleid van de Helmondse mbo-vestiging van Helicon

▲ Petra Kanters: “Met LEF vloeien vmbo en mbo in elkaar over”

Opleidingen om overlap van de leerstof tegen te gaan. En het Wellantcollege dat mbo-leerlingen in het project De Kumpenie vmb-leerlingen laat coachen.

Eigen wegen

Het eindresultaat van LEF – een doorlopende leerweg van het groene vmbo – staat vast. Met overigens nog steeds de tussentijdse mogelijkheid om met een diploma vanaf het groene vmbo naar een andere mbo-opleiding te kunnen doorstromen, benadrukt Kanters. “Zodra ouders het gevoel krijgen dat hun kinderen in groene fuik terechtkomen, keren ze het groene onderwijs wellicht de rug toe. Ook de einddatum van LEF is een gegeven, 2008. Maar er is geen centraal geregisseerde aanpak en een daarbijbehorend nationaal scenario zoals men dat misschien wel van de aoc’s gewend is in dit soort gezamenlijke projecten. “De leerling staat centraal. Omdat leerlingen en hun schoolomstandigheden uiteenlopen, zullen aoc’s in dit project hun eigen weg bewandelen”, aldus Kanters over het eerste. Ze tekent

daarbij aan dat ze wèl hoopt dat vmbo en mbo de ontwikkeling van een doorlopende leerroute gezamenlijk gaan aanpakken. “Wanneer docenten uit het vmbo-groen bijvoorbeeld de problemen individueel benaderen bestaat het risico dat hun mbo-collega’s hun inzichten niet delen en een alternatieve aanpak kiezen. “

Het ontbreken van een landelijk draaiboek hangt volgens haar samen met de aard van materie. “Welke problemen zich zullen voordoen in het creëren van een doorlopende groene leerroute, is bij voorbaat nog niet duidelijk.” Die zullen volgens haar boven tafel komen in de pilots die enkele voorttrekkende aoc-locaties gaan uitvoeren. De ervaringen uit die pilots zullen dan verspreid worden over de overige aoc’s. Landelijke aandachtspunten zijn er overigens al wel, zo valt er hier en daar al op scholen te horen. Zoals de financiering. Die is voor vmbo- en mbo-leerlingen verschillend. En de verschillen in cultuur en onderwijskundige aanpak. Mbo-personeel bestaat vaak uit vakgerichte mensen terwijl vmbo-docenten een breder gerichte vakgebied kennen. Daarnaast wordt in het vmbo veel persoonlijke

zorg aan de leerlingen besteed en staat in het mbo de overdracht van lesstof meer centraal dan de leerlingen. Doorstromende vmbo-leerlingen kost het nogal eens moeite om daar aan te wennen. Een meer geleidelijke overgang van persoonlijke aandacht en begeleiding in het mbo is daarom zinvol. Ook de wet- en regelgeving voor het mbo en vmbo lopen sterk uiteen. Bijvoorbeeld bij examinering: vmbo-leerlingen nemen deel aan een landelijk schriftelijk examen terwijl het mbo een geheel andere systematiek kent. ∞

Gerrit Strijbis

In dit interview is de E (effectieve leerroutes) van het project LEF belicht. In een volgend artikel zal aandacht besteed worden aan de L (leerling centraal) en de F (flexibele leerroutes).